

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DES FINANCES ET DU BUDGET

COMMISSIE VOOR DE FINANCIËN EN DE
BEGROTING

mercredi

06-12-2006

Après-midi

woensdag

06-12-2006

Namiddag

cdH	centre démocrate Humaniste
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
ECOLO	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
FN	Front National
MR	Mouvement réformateur
N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti socialiste
sp.a-spirit	Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht
Vlaams Belang	Vlaams Belang
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 51 0000/000	Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 51 0000/000	Parlementair stuk van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)	CRIV	voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions ; les annexes se trouvent dans une brochure séparée (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken; de bijlagen zijn in een aparte brochure opgenomen (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN	séance plénière	PLEN	Plenum
COM	réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be	www.deKamer.be
e-mail : publications@laChambre.be	e-mail : publicaties@deKamer.be

SOMMAIRE

Interpellation de M. Hendrik Bogaert à la vice-
première ministre et ministre du Budget et de la
Protection de la consommation sur "les retards de
paiement des services publics fédéraux et les
faillites que ceux-ci risquent d'entraîner pour les
entreprises concernées" (n° 975)

Orateurs: **Hendrik Bogaert, Freya Van den
Bossche**, vice-première ministre et ministre
du Budget et de la Protection de la
consommation, **Annemie Roppe, Carl
Devlies**

INHOUD

Interpellatie van de heer Hendrik Bogaert tot de
vice-eerste minister en minister van Begroting en
Consumentenzaken over "de achterstallige
betalingen van de federale overheidsdiensten en
de als gevolg hiervan dreigende faillissementen
van bedrijven" (nr. 975)

Sprekers: **Hendrik Bogaert, Freya Van den
Bossche**, vice-eerste minister en minister van
Begroting en Consumentenzaken, **Annemie
Roppe, Carl Devlies**

COMMISSION DES FINANCES ET
DU BUDGETCOMMISSIE VOOR DE FINANCIËN
EN DE BEGROTING

du

van

MERCREDI 6 DECEMBRE 2006

WOENSDAG 6 DECEMBER 2006

Après-midi

Namiddag

La séance est ouverte à 14.37 heures et présidée par M. François-Xavier de Donnea.
De vergadering wordt geopend om 14.37 uur en voorgezeten door de heer François-Xavier de Donnea.

01 Interpellatie van de heer Hendrik Bogaert tot de vice-eerste minister en minister van Begroting en Consumentenzaken over "de achterstallige betalingen van de federale overheidsdiensten en de als gevolg hiervan dreigende faillissementen van bedrijven" (nr. 975)

01 Interpellation de M. Hendrik Bogaert à la vice-première ministre et ministre du Budget et de la Protection de la consommation sur "les retards de paiement des services publics fédéraux et les faillites que ceux-ci risquent d'entraîner pour les entreprises concernées" (n° 975)

01.01 Hendrik Bogaert (CD&V): Mevrouw de vicepremier, ik had u graag geïnterpelleerd over de achterstallige betalingen van de federale overheidsdiensten en de gevolgen hiervan voor diverse bedrijven. Vandaag staat op de eerste pagina van Het Laatste Nieuws dat de Staat gestraft is voor het laat betalen van facturen. Het Gentse hof van beroep heeft de Belgische Staat veroordeeld omdat hij zijn facturen te laat betaalt. Aannemers en leveranciers zijn niet de bankiers van de Belgische Staat, staat in het arrest van het hof. Ik zal daarvan een kopie aan de collega's bezorgen. Het artikel vervolgt: "De rechter spoort schuldeisers aan om de overheid sneller te dagvaarden, want dat is blijkbaar de enige manier om binnen een redelijke termijn geld te krijgen".

De ochtend hebben wij grotendeels doorgebracht met de bespreking van wetteksten die ervoor moet zorgen dat de Staat zijn centen krijgt van bedrijven. Ik verwijs naar de deskundige uiteenzettingen ter zake van mijn collega, de heer Devlies. Hier worden wij echter geconfronteerd met het spiegelbeeld. Hier blijkt duidelijk dat de overheid, de Staat zijn leveranciers niet betaalt.

Men zou kunnen denken dat het een slordigheid of nalatigheid is, die overal eens kan gebeuren, maar die rechter denkt daar toch anders over. Ik lees immers in het artikel dat het hof ook naar de regering sneert dat de gebrekkige begroting van de federale regering geen excuus is om de leveranciers niet te betalen. Daarmee hebben we onmiddellijk de link tussen het zeer kortzichtige begrotingsbeleid van de regering, waar we later nog op terugkomen, en de gevolgen daarvan voor verschillende bedrijven. Men schrijft hier dat sommige diensten al sinds september niet meer betalen, omdat alle departementen 659 miljoen euro moeten besparen om de begroting kunstmatig in evenwicht te houden.

Uit de discussie met het Rekenhof weten wij dat er zeer weinig wordt geordonnanceerd, zeker in een aantal departementen. Dat is een

01.01 Hendrik Bogaert (CD&V): Je voudrais interpellier la ministre à propos des arriérés de paiement de l'État fédéral et des conséquences de cette situation pour les entreprises. Nous lisons aujourd'hui à la une du quotidien *Het Laatste Nieuws* que la cour d'appel de Gand a condamné l'État belge pour de tels faits. Je fournirai une copie de l'arrêt aux membres de la commission. La cour demande même aux entreprises de citer plus rapidement les pouvoirs publics en justice.

Ce matin, nous avons examiné des textes de loi qui doivent permettre à l'État d'encaisser à temps l'argent que lui doivent les entreprises mais l'État lui-même ne paie pas à temps ses fournisseurs. La cour reproche aux pouvoirs publics de faire supporter par les entreprises son incurie budgétaire. Certains services publics ont arrêté les paiements en septembre déjà! Ils doivent économiser 659 millions d'euros pour maintenir le budget artificiellement en équilibre. Le nombre d'ordonnancements est également des plus restreints.

bewuste politiek. Men kan zeggen dat dat al lang bestaat, maar ondertussen is het voor iedereen duidelijk dat de omvang van het geheel nu werkelijk heel anders van dimensie is dan vroeger; het begint werkelijk de spuigaten uit te lopen. Ook Unizo-topman Karel Van Eetvelt heeft daar diverse keren op gewezen.

Het kan niet dat de overheid op de kap van de bedrijven doet alsof de begroting in evenwicht is. Ik weet dat er overleg is, maar eigenlijk is er niet veel overleg nodig: als er een betalingstermijn is, dan betaalt men. Ik steun natuurlijk elk overleg, maar wat mij betreft zou daar niet veel compromis aan te pas komen: de overheid moet haar facturen op tijd betalen, punt. De overheid heeft ook hier, zoals elders, een voorbeeldfunctie en daarmee moet de kous af zijn.

Men heeft het vaak over verwijlntresten gehad en gezegd dat er toch 9% verwijlntresten werden betaald. We komen hierop nog terug in de programmawet. Ik heb gezien dat de wettelijke intrest zou worden aangepast en dat men daarvoor Euribor zou gebruiken met daarbij nog een bepaald percentage. Mijn eerste vraag is of die koerswijziging ook geldt voor de verwijlntresten.

Mijn tweede vraag met betrekking tot de verwijlntresten, is of het klopt dat enkel het departement Defensie software heeft om die verwijlntresten te berekenen? Klopt het dat Defensie het enige departement is waar men automatisch verwijlntresten toekent aan leveranciers? Men zegt mij vanuit het Rekenhof dat wat de andere departementen betreft, de leverancier om verwijlntresten moet vragen, maar dat die bij Defensie automatisch worden toegekend.

Wij weten allemaal wat Defensie is. Het gaat om een speciale markt, waar een speciale entente heerst tussen leverancier en klant, tussen leverancier en overheid. Ik vind het vrij merkwaardig dat dat enkel bij Defensie het geval zou zijn. Als dat het geval is, vraag ik mij af waar het gelijkheidsbeginsel is gebleven. Hoe komt het dat enkel Defensie van de overheid kon verkrijgen dat er automatisch verwijlntresten worden toegekend, terwijl bij de andere departementen de leveranciers er zelf om moeten vragen? Vanwaar die discriminatie? Vanwaar het voorrecht van de Waalse en Vlaamse bedrijven in de defensiesector om automatisch verwijlntresten toegekend te krijgen?

Ik heb nog de volgende vragen. Bent u van oordeel dat het ankerprincipe mag leiden tot het uitstellen van betalingen door de overheid? Stel dat u zegt dat dat niet mag - dat is toch het antwoord dat ik verwacht -, wat doet u eraan om ervoor te zorgen dat het ankerprincipe niet daartoe leidt, behalve te zeggen dat het niet mag. Als daarmee de kous af is, dan vraag ik mij af waar het met het beleid heen moet.

Is het uitstellen van betalingen door de overheid in overeenstemming met het beginsel van behoorlijk bestuur? Is het aanvaardbaar dat de overheid als gevolg van het uitstellen van betalingen bedrijven in financiële moeilijkheden brengt en hierdoor de werkgelegenheid in het gevaar brengt?

Wat zijn de betalingsritmes van de FOD's en welke evolutie is hierin sedert 2003 opgetreden? Zullen als gevolg van de toenemende klachten van bedrijven de betalingsritmes worden versneld?

De tels reports de paiement ne sont pas nouveaux mais cette pratique n'avait jamais pris de telles proportions. Unizo fait observer que l'État entend réaliser l'équilibre budgétaire sur le dos des entreprises. Je soutiens toute concertation à ce sujet mais, en l'occurrence, il sera malgré tout très difficile de trouver un compromis. Chacun doit payer ses factures à temps, y compris l'État, qui doit même montrer l'exemple.

Il me revient que les intérêts légaux seraient modifiés. Sera-ce également le cas des intérêts de retard, dont le taux s'élève à 9 %? Est-il exact que, le département de la Défense étant le seul à disposer du logiciel requis pour calculer les intérêts de retard, il est aussi le seul à verser automatiquement des intérêts de retard à ses fournisseurs, alors que les fournisseurs d'autres départements doivent demander le paiement de ces intérêts?

Le principe de l'ancre peut-il, aux yeux de la ministre, avoir pour effet que les services publics reportent des paiements? Ces reports sont-ils compatibles avec les règles de bonne administration? Ne menacent-ils pas les entreprises et l'emploi? Les délais de paiement seront-ils écourtés à la suite du nombre croissant de plaintes des entreprises? Quel est le résultat de la concertation avec l'Unizo? La ministre veut-elle renoncer au principe de l'ancre ou, au contraire, le développer encore?

Er wordt in de media bericht dat u over de problematiek overlegt met Unizo. Welke problemen zijn tijdens dat overleg ter sprake gekomen en welke resultaten heeft het overleg opgeleverd?

Ik heb nog een bijkomende vraag. Bent u van plan om het ankerprincipe af te bouwen of zal dat principe in de toekomst nog verergeren?

01.02 Minister **Freya Van den Bossche**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Bogaert, ik zal vrij ruim antwoorden en op die manier wellicht ook al gedeeltelijk antwoorden op verschillende vragen aangaande de begroting die vorige week werden gesteld. Ik zal ook veelal herhalen, aangezien ik het ankerprincipe nu al herhaaldelijk heb toegelicht in de commissie, maar niet alle leden blijken intussen te hebben begrepen waarover het gaat. Ik herhaal het dus nog maar eens.

Het ankerprincipe is een rationaliseringsmechanisme, dat geenszins mag leiden tot het uitstellen van betalingen door de overheid. Dat zou inderdaad niet in overeenstemming zijn met de beginselen van behoorlijk bestuur en meer bepaald met het vertrouwensbeginsel dat de contracterende burger mag hebben in de overheid, met name dat die zich houdt aan de voor de overheid geldende betalingsprincipes. Ik heb overigens de betalingsritmes van de overheidsdiensten mee als bijlage.

Indien departementen betalingen om de een of andere reden laten liggen, kan ik dat niet goedkeuren. Ik heb mijn collega's dan ook gevraagd dat aspect in de gaten te houden voor hun respectieve departementen. Ik vermeld er meteen ook bij dat een aantal departementen dat overigens al zeer goed doet. Als minister van Begroting kan ik enkel op indirecte wijze kennisnemen van de betalingsachterstallen die er op bepaalde overheidsdiensten zijn.

Er is contact met Unizo en het VBO. De afspraak is om problemen te signaleren. Het behoort immers niet tot de globale controle van Begroting om individuele betalingen voortdurend in kaart te brengen. Dat is de verantwoordelijkheid van de departementen. Als facturen blijven liggen, zitten ze niet in het systeem en kunnen wij ze niet zien. Ik zal er dan ook voor blijven pleiten dat, als er een probleem is, de departementen dat bespreken met mijn kabinet om een oplossing te vinden. De meeste departementen doen dat overigens al. Dat is de standaardprocedure, die over het algemeen ook werkt.

Ik herhaal nog eens duidelijk dat er geen enkele instructie is van Begroting om facturen te laten liggen. Dat heeft ook niets te maken met het ankerprincipe. Ik blijf achter het ankerprincipe staan. Het is een goede zaak dat om zuinigheid en efficiëntie wordt gevraagd. Het is logisch dat Begroting dat geheel opvolgt. Het lang laten liggen van facturen, om welke reden dan ook, is niet aanvaardbaar.

Bij de contacten met Unizo en het VBO werd ons een aantal specifieke gevallen gemeld, die worden uitgeklaard. Er is geen enkele indicatie dat er tientallen bedrijven zouden zijn die worden bedreigd met een faillissement, een van de gemeenplaatsen die al eens in de mond wordt genomen door een lid van de commissie. Meer zelfs, als het er een zou zijn, is dat er al een te veel. Voor alle duidelijkheid, er is daarvan op dit moment geen sprake.

01.02 **Freya Van den Bossche**, ministre: Le principe de l'ancre est un mécanisme de rationalisation, qui ne vise pas à différer les paiements des pouvoirs publics, ce qui ne témoignerait guère d'une bonne gestion. Je remettrai à la commission un tableau des rythmes de paiement des services publics.

Je ne puis accepter que des paiements restent en suspens et j'ai dès lors invité mes collègues à faire preuve de vigilance. Certains SPF s'acquittent fort bien de leur tâche.

Nous avons convenu avec l'Unizo et la FEB qu'ils nous signaleraient les problèmes. Une identification de chaque paiement individuel effectué par les SPF ne relève pas de la mission de contrôle global du Budget. Si des factures restent en suspens, elles ne figurent pas dans le système et le département du Budget n'en a dès lors pas connaissance. Un département qui connaît des difficultés de paiement doit en discuter avec nous. Cette procédure fonctionne généralement bien. Il est inacceptable que des factures restent longtemps en suspens mais ce problème n'est en rien lié au principe de l'ancre. La parcimonie et l'efficacité sont par contre à encourager.

Les circonstances de certains cas spécifiques qui nous ont été signalés par l'Unizo et la FEB sont actuellement examinées. En tout état de cause, rien n'indique que des dizaines de sociétés soient au bord de la faillite, comme l'ont annoncé certains membres de la commission. Il va de soi que même une seule société en est

Ik zal als minister van Begroting iedereen blijven aansporen om zijn of haar opdracht naar behoren uit te voeren.

une de trop mais ce n'est donc pas le cas.

In tegenstelling overigens tot wat het Rekenhof stelt op pagina 21 van het verslag, werd er in 2006 niet slechts 50% vrijgegeven per 31 oktober 2006, integendeel. Op 20 juli 2006 heeft de Ministerraad in totaal al 64% van alle investeringskredieten vrijgegeven. Op de Ministerraad van 5 september 2006 werden alle in de tabel opgenomen investeringskredieten van bijvoorbeeld de Regie der Gebouwen vrijgegeven, wat op dat ogenblik reeds leidde tot een vrijgave van 75%. Het Rekenhof heeft de situatie van 31 oktober 2006 weergegeven. Voorafgaand aan het rapport van het Rekenhof werd ondertussen ook een volgende schijf vrijgegeven, in die zin dat momenteel 88% van alle vastleggingskredieten is toegekend, zijnde het hoogste percentage in vergelijking tot de overige begrotingsjaren, zoals vermeld in het rapport van het Rekenhof.

Contrairement à ce qu'indique le rapport de la Cour des comptes, plus de 50 % des fonds étaient libérés en date du 31 octobre 2006. Le 20 juillet, le Conseil des ministres avait déjà libéré 64 % de l'ensemble des crédits d'investissement et le 5 septembre, tous les crédits d'investissement, de la Régie des Bâtiments notamment, étaient libérés. À ce moment-là, 75 % des crédits étaient déjà libérés. Une tranche a également été libérée préalablement au rapport de la Cour des comptes, de sorte que 88 % de l'ensemble des crédits d'engagement ont à présent été octroyés, soit davantage qu'au cours des exercices budgétaires précédents.

Het betreft een geval van kredieten waar de minister van Begroting rechtstreeks kan ingrijpen ter invulling van de gewone investeringsmiddelen als onderdeel van de werkingsuitgaven. De aanwending van het resterende vastleggingssaldo kan vervolgens voor bepaalde overheidsdiensten enkel en alleen worden vrijgegeven, voor zover de noodzaak van de uitgaven wordt aangetoond binnen het geheel van de reeds vastgelegde gelijkaardige kredieten en in vergelijking met die kredieten.

Il s'agit des seuls crédits pour lesquels je puis intervenir directement en vue de compléter les moyens d'investissement ordinaires qui font partie des dépenses de fonctionnement. Le solde en engagement restant ne peut être libéré que pour certains SPF si le caractère indispensable des dépenses peut être prouvé.

Le système des intérêts de retard est et reste applicable à l'État également. Quant à savoir si la Défense est le seul département qui verse ces intérêts, je dois le vérifier.

01.03 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de voorzitter, voor ik mijn repliek begin, ik heb vernomen dat er een betalingsritmedocument is. Mag ik daar even inzage in hebben?

De **voorzitter:** Mevrouw de minister?

01.04 Hendrik Bogaert (CD&V): Mevrouw de minister, u zegt dat u een betalingsritmedocument hebt meegebracht. Kan ik daarin eventueel inzage hebben voordat ik mijn repliek geef?

01.05 Minister Freya Van den Bossche: We zullen het aan de voorzitter geven. Dan kunnen de leden daarvan via het commissariaat van de commissie kennisnemen.

De **voorzitter:** We zullen het laten kopiëren.

01.06 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijn vraag is of ik dat nu even kan lezen.

De **voorzitter**: Neen, we moeten dat laten fotokopiëren. Iedereen mag dat document hebben.

01.07 Hendrik Bogaert (CD&V): Hoe kan ik dan op een goede manier repliceren?

De **voorzitter**: Het zal een minuutje duren. Dan heeft iedereen een kopie. We wachten tot de kopieën er zijn. Dan kunt u doorgaan.

01.08 Annemie Roppe (sp.a-spirit): Hij mag nu al doorgaan.

01.09 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de voorzitter, er was daarnet een persoonlijk feit ten aanzien van mevrouw Roppe.

01.10 Annemie Roppe (sp.a-spirit): (...)

De **voorzitter**: Mevrouw Roppe, u moet de snor van de tijger niet kittelen.

01.11 Minister Freya Van den Bossche: Mijnheer de voorzitter, ik heb op een deel van de vraag nog niet geantwoord, merk ik.

Het lijkt mij logisch dat het algemeen systeem van verwijlntresten, dat sowieso bestaat, ook van toepassing is en blijft op de overheid. Ik ben er niet van op de hoogte dat Defensie het enige departement zou zijn dat dergelijke intresten automatisch betaalt. Ik zal in ieder geval navraag doen en ik kan u daarop de volgende keer schriftelijk of mondeling antwoorden. Daarover moet ik zelf informatie inwinnen.

De **voorzitter**: Nu hebt u alle nodige informatie, mijnheer Bogaert.

01.12 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de voorzitter, kan de minister misschien eerst een toelichting geven bij de tabel?

01.13 Minister Freya Van den Bossche: Dat is een tabel als een andere. De tabel spreekt voor zich.

De **voorzitter**: Dat is toch allemaal zeer duidelijk. U kunt wel een vraag stellen over de betalingsritmes van bepaalde departementen. De tabel ziet er niet zo slecht uit.

01.14 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de voorzitter, dan hebt u het misschien toch niet zo goed begrepen. Ik zal dan beginnen met mijn repliek. Die tabel geeft de situatie weer van januari tot december voor 2003, 2004 en 2005. Ik kijk even naar de kabinetschef. Hij moet mij maar corrigeren als ik fout ben. Voor 2006 gaat dat tot 31 oktober. De vraag is dan natuurlijk hoe ik 2006 in godsnaam moet vergelijken met de voorgaande jaren. Dat is de kernboodschap van de tabel. Vandaar dat ik even om uitleg vroeg. Als men normaal een year to date doet, doet men dat met elke kolom, en niet plots voor een jaar.

Mijnheer de voorzitter, als men een tabel vergelijkt van jaar tot jaar en men neemt de year to date tot 31 oktober, dan verwacht men dat voor de jaren daarvoor ook. Hoe kan ik nu 2006 vergelijken met 2005? 2006 loopt tot 31 oktober. Ik weet dat die zaken niet lineair zijn. Men kan ze dus ook niet zo doortrekken. Dat men die informatie geeft, is

01.14 Hendrik Bogaert (CD&V): Pour 2003, 2004 et 2005, le tableau indique les chiffres de janvier à décembre. Les chiffres de 2006 s'arrêtent au 31 octobre. Comment pouvons-nous dès lors comparer les situations de paiement? C'est pourquoi j'ai demandé des précisions concernant le tableau reproduisant le rythme de paiement des SPF.

vriendelijk, maar het schiet zijn doel voorbij.

Mijn vraag - ik verwijs ter zake naar mijn schriftelijke vraag - is dus wat de betalingsritmes van de FOD's zijn, maar ik krijg informatie die niet vergelijkbaar is van jaar tot jaar. Vandaar mijn vraag om meer uitleg over de tabel. Dat is een punt.

Dan kom ik tot de grond van de zaak, namelijk de klachten van de bedrijven.

De **voorzitter**: Ik kan u moeilijk antwoord geven in de plaats van de minister. Indien de minister meent dat zij geen andere toelichtingen hoeft te geven, is dat haar volstrekte recht.

01.15 Carl Devlies (CD&V): Maar wat wil dit nu zeggen, een betalingsritme van 100%?

01.16 Minister Freya Van den Bossche: Ik kan absoluut zeggen dat wat tegen einde oktober van dit jaar was verordonnanceerd al een hoger percentage was dan in dezelfde maand van 2005. Het klopt dat een dergelijke tabel nu niet mee is, maar als de heer Bogaert dat antwoord wil, dan mag hij dat kennen.

01.16 Freya Van den Bossche, ministre: Fin octobre 2006, un pourcentage supérieur avait déjà été ordonné par rapport à la même période en 2005.

01.17 Hendrik Bogaert (CD&V): Hoger dan het jaar daarvoor?

01.18 Minister Freya Van den Bossche: Ja.

01.19 Carl Devlies (CD&V): Maar een ritme van 99% bijvoorbeeld, zijn dat dan ordonnancerings, effectieve betalingen, is dat ten opzichte van de vastleggingen of wat? Dat zijn dus ordonnancerings ten opzichte van de vastleggingen?

01.20 Hendrik Bogaert (CD&V): Mevrouw de minister, u hebt wel iets merkwaardigs gezegd. De overheid heeft dus geen zicht op wie ze al heeft betaald en wie niet. Dat is op zichzelf al zeer merkwaardig. Een bedrijf dat een probleem heeft, omdat het niet wordt betaald, moet dus naar Unizo of het VBO faxen. Zij faxen het dan naar het kabinet, zodat de klacht kan worden behandeld en het geld betaald.

Dat is een zeer komische manier van werken. Normaal zou men verwachten dat een bedrijf dat in moeilijkheden zit, omdat het niet wordt betaald door de overheid, zich rechtstreeks zou wenden tot het departement of de overheid. Hier wordt gesuggereerd dat, als er klachten zijn, die zullen worden vernomen via Unizo en het VBO. Ze worden dan aan de overheid doorgegeven.

01.20 Hendrik Bogaert (CD&V): A présent, venons-en aux plaintes des entreprises. Je déduis de la réponse de la ministre que le gouvernement ne dispose pas d'une vue d'ensemble des entreprises qui ont été payées ou non. Les entreprises qui attendent un paiement doivent le signaler à l'Unizo ou à la FEB, qui transmettent à leur tour la plainte au cabinet. Cette méthode de travail me paraît bien compliquée.

01.21 Minister Freya Van den Bossche: Dat suggereer ik zeker niet. Een factuur is het gevolg van een relatie tussen een bedrijf en het departement. Het is aan het departement om de betalingen te doen. Het heeft daarvoor altijd de centen gehad en het heeft daarvoor nog altijd centen. U weet dat het in het kwestieuze geval waarover een uitspraak werd gedaan, om een vaatwasser van 2.500 euro gaat. Hoe dat uitstaans kan hebben met de begroting van ons land en de toestand waarbij wij het hebben over miljarden euro's, is mijn vraag. Dat heeft niets te maken met de kwaliteit van het begrotingswerk. Dat heeft te maken met de manier waarop een aantal departementen factureert.

01.21 Freya Van den Bossche, ministre: Toute facture est le résultat d'une relation entre une entreprise et un département débiteur. Le cas ayant été l'objet d'un jugement portait sur un lave-vaisselle de 2.500 euros. C'est sans aucun rapport avec la situation budgétaire du pays ou avec la qualité des travaux budgétaires, c'est le mode de facturation de certains départements qui est en cause.

Een aantal collega's heeft intussen ook maatregelen genomen. Ik

denk bijvoorbeeld aan Justitie. Daar werden vier maatregelen genomen door mijn collega om dergelijke toestanden te bannen, die immers niets te maken hebben met de begrotingstoestand, maar wel met de wijze waarop een bepaald departement functioneert.

Ten eerste, voor de aankopen die centraal worden beheerd, worden de facturen bij ontvangst onmiddellijk vereffend. Als er betwistingen zijn, moet de leverancier in voorkomend geval wel zijn tekortkoming rechtzetten, alvorens de vereffening kan plaatsvinden om te vermijden dat er in het geval van bijvoorbeeld een niet-conforme levering of factuurgegevens die niet overeenstemmen met het contract, geen goede informatiedoorstroming zou gebeuren van de overheid naar de leverancier.

Ten tweede, voor de aankopen die lokaal worden beheerd, zal erop worden gelet dat de geldstroom naar de lokale rekenplichtige niet wordt onderbroken.

Ten derde, er wordt voor de lokale aankopen een beheersysteem geïntroduceerd dat niet alleen de facturen registreert, maar ook een opvolging vanaf de bestelling toelaat.

Ten vierde, er zal in een centrale monitoring worden voorzien om de doorstroomtijd van de facturen in de gaten te houden.

Ik hoop dat dergelijke klachten - het gaat immers om kleine facturen, die natuurlijk wel belangrijk zijn voor de bedrijven -, met uitzondering van de klachten zonder reden, met een redelijke zekerheid kunnen worden opgevangen door een goede monitoring binnen de overheidsdiensten te organiseren. Het is echter niet de taak van een minister van Begroting om te controleren of elke bestelling van een vaatwasser van 2.500 euro ook op tijd wordt betaald. Wij hoeven dat niet te doen en wij kunnen dat niet doen.

01.22 Hendrik Bogaert (CD&V): Het gaat niet alleen over kleine bedragen. Ik heb zelf, met eigen ogen, bij het Rekenhof vastgesteld dat facturen van miljoenen en miljoenen euro's, niet alleen in Defensie maar ook in andere, blijven liggen. Dat staat voor mij buiten kijf. Ik heb dat met eigen ogen vastgesteld. Het gaat ook over grote facturen.

Ten tweede, het is niet omdat dat zogenaamd weinig geld is, voor de overheid zal die grote pot van miljarden euro's weinig geld zijn, maar voor die bewuste leverancier, als die daarmee naar de rechtbank gaat, dan moet die 2500 euro wel veel geld zijn. Er zijn grote en kleine zelfstandigen voor wie dat wel veel geld is. Er zijn burgers in het land voor wie 2500 euro wel veel geld is.

Ik heb ook rekeningen gezien die onbetaald zijn. Klachten ter zake komen van tandartsen die in de gevangenis tanden moeten verzorgen, van gerechtspychologen die niet betaald worden en dat gaat ook over enkele honderden euro's.

01.23 Minister Freya Van den Bossche: Ik heb u gezegd dat dergelijke facturen niks te maken hebben met het macro-

Certains ministres, comme la ministre de la Justice, ont déjà pris des mesures pour éviter les paiements tardifs. Il s'agit de quatre mesures. Pour les achats gérés au niveau central, les factures seront acquittées dès réception. Pour les achats gérés au niveau local, l'on veillera à ce que le flux financier vers le comptable local ne soit pas interrompu. Pour les achats locaux, un système de gestion sera mis en place pour suivre l'ensemble du processus, depuis la commande. Enfin, un monitoring central permettra de surveiller le temps de transfert des paiements.

Bien qu'il s'agisse de montants relativement peu importants, j'espère qu'un bon monitoring permettra d'éviter ce type de plaintes dans les services publics. Toutefois, il n'incombe pas à la ministre du Budget de vérifier si chaque lave-vaisselle est payé dans les délais.

01.22 Hendrik Bogaert (CD&V): Il ne s'agit absolument pas de petites sommes. J'ai pu constater moi-même à la Cour des Comptes que des factures très considérables restent aussi en souffrance. Une somme « modique » pour les services publics peut d'ailleurs constituer un montant important pour une entreprise.

Lors de mes visites à la Cour des comptes, j'ai pu consulter les factures de psychologues et de dentistes qui ont soigné des détenus. Il s'agit à chaque fois de montants de quelques centaines d'euros mais pour les intéressés ce ne sont évidemment pas des montants négligeables.

01.23 Freya Van den Bossche, ministre: Il est vrai que toutes les

economische budget van deze overheid. Dat heeft te maken met management in overheidsdienst.

factures sont importantes. Mais ceci n'a rien à voir avec la politique budgétaire macro-économique du gouvernement mais avec la politique de paiement d'un service public.

01.24 Hendrik Bogaert (CD&V): Dat heeft er wel mee te maken. Op het ogenblik dat er geen geld meer is in het departement wordt de betaling van de grote en de kleine facturen stopgezet. U gaat ervan uit dat het maar een klein bedrag is en dat dit absoluut niks met het begrotingsbeleid te maken heeft. Ik ga daar absoluut niet meer akkoord. Het gaat over grote en kleine bedragen. Als u de kraan dichtdraait, en het Rekenhof heeft vorige week bevestigd dat die kraan in verschillende departementen massief wordt dichtgedraaid, welnu, dan gaat die kraan ook dicht voor grote en voor kleine facturen.

01.24 Hendrik Bogaert (CD&V): Des factures beaucoup plus importantes ne sont également plus payées par les pouvoirs publics. Selon la Cour des comptes, le robinet a été fermé pour toutes les factures, qu'elles concernent des montants élevés ou non.

Het tweede punt betreft de wettelijke interest. Het verbaast mij dat u daarvan niet op de hoogte bent. Wij zullen zaterdag in de programmawet een verandering bespreken van de wettelijke interest. Ik herhaal mijn vraag. Die wettelijke interest zou nu plots Euribor plus 2 procent zijn. Heeft dat betrekking op die verwijlinteressen?

J'aimerais que la ministre me précise encore si l'intérêt légal concerne également les intérêts de retard de 9 % que peuvent réclamer les fournisseurs dont les factures n'ont pas été payées. Le SPF Défense utilise un logiciel qui calcule automatiquement les intérêts de retard lorsque la facture n'a pas été payée à temps. D'autres SPF font-ils également usage de ce logiciel?

Als ik goed ben ingelicht is dat nu 9 procent. Is er dus een wijziging op komst op het vlak van de verwijlinteressen voor de leveranciers? Ik zou graag een antwoord krijgen op die vraag.

Il est tout de même logique que les pouvoirs publics sachent quelles factures ont été payées et quelles factures ne l'ont pas été. Même la plus petite des PME est en mesure d'effectuer ce calcul en appuyant sur un simple bouton. Pourquoi la ministre n'a-t-elle pas répondu à mes questions?

Ten derde, wat Defensie betreft heb ik vorige week ook gezegd wat er aan het gebeuren is bij Defensie. Bij Defensie bestaat er een software die automatisch interesten toekent. Ik heb dat op het Rekenhof met eigen ogen vastgesteld. Dat bestaat dus. U moet niet zeggen dat u daarvan niets wist. Ik heb vorige week al gevraagd wat daar aan de hand was. Ik herhaal dus dat er op Defensie een software bestaat die automatisch verwijlinteressen toekent, met name 9 procent. Is er een speciale entente tussen leveranciers en de overheid?

Mijn vraag is: bestaat dit ook in andere departementen?

Ik vind het wel de taak van de overheid – voor mij is het om het even wie het doet, de cel Begroting of een ander minister: het is niet aan mij om te zeggen dat een ander minister dat doet, het is de Ministerraad die hier zijn verantwoordelijkheid moet opnemen – om te weten welke factuur betaald is en welke niet. Men moet met een eenvoudige druk op een toets kunnen weten waar men staat. Elke kleine zelfstandige, elke KMO heeft software daarvoor en kan u onmiddellijk zeggen wat er bij wie open staat, wat de vervaldagen zijn enzovoort. Het is maar normaal dat de overheid dat ook zou kunnen. Uw antwoord in dezen verbaast mij zeer.

01.25 Minister Freya Van den Bossche: Ik heb gezegd dat Justitie een dergelijk systeem implementeert, bijvoorbeeld. Ik heb u dat gezegd, maar u luistert niet naar wat ik zeg. U doet alsof ik niet heb gezegd wat ik zeg.

01.25 Freya Van den Bossche, ministre: Le SPF Justice souhaite également utiliser un tel système, d'autres SPF suivront. Je réponds bel et bien aux questions mais M. Bogaert ne veut manifestement pas m'écouter.

01.26 Hendrik Bogaert (CD&V): Ik vind dat wel goedpraten, mevrouw de minister, maar daar gaat het hier niet over. Het gaat over de feiten. Ik breng er een aantal naar voor en dat is ook bedoeld om te zorgen dat het goed gaat met de overheidsfinanciën en dat daar een normaal niveau van behoorlijk bestuur wordt gehaald. Ik kan enkel vaststellen, keer op keer, dat het normale niveau van behoorlijk bestuur absoluut niet wordt gehaald.

01.26 Hendrik Bogaert (CD&V): J'estime que les pouvoirs publics doivent atteindre un certain niveau de bonne administration et ce n'est certainement pas le cas de ce gouvernement.

De **voorzitter**: De heer Devlies schrijft zich in voor het debat. U krijgt dus twee minuten.

01.27 Carl Devlies (CD&V): De tabel van de minister is mij nog altijd niet duidelijk.

Gaat het nu om de ordonnanceringsen ten opzichte van de vastleggingen of gaat het om de ordonnanceringsen ten opzichte van de begrotingskredieten? Gaat het over de effectieve betalingen ten opzichte van de ordonnanceringsen of de effectieve betalingen ten opzichte van de vastleggingen?

De percentages die hier vermeld staan, zeggen op zichzelf toch niets. Ik weet niet wat mevrouw Roppe daar allemaal in ziet? Ik heb bij het zien van deze percentages in ieder geval alleen maar vragen.

In elk geval is de bewering van de minister tegenstrijdig met de cijfers die wij zien in de begrotingsdocumenten. In de algemene toelichting op pagina 170 – ik heb daar vorige week ook op gewezen – zien wij een groot verschil tussen enerzijds de vastleggingskredieten en anderzijds de ordonnanceringskredieten.

Mevrouw de minister, als we uw tabel 1bis nemen op pagina 170, zien we dat de vastleggingen, exclusief pensioenen, op het einde van de maand september 2006 een bedrag van 22,2 miljard euro bedroegen. De ordonnanceringsen op hetzelfde moment bedroegen 18,8 miljard euro. Een verschil dus van 3,4 miljard euro.

Er zijn dus bedragen vastgelegd en uitgaven gedaan die niet geordnanceerd zijn geworden ten belope van een bedrag van 3,4 miljard euro. Dat is wellicht de verklaring voor het feit dat zoveel leveranciers van de overheid worden geconfronteerd met wanbetaling. Op basis van die tabel stel ik vast dat er een verschil is van 3,4 miljard euro, een verschil tussen vastleggingen en ordonnanceringsen. Het is toch duidelijk dat een bedrag dat wordt vastgelegd, ook moet worden geordnanceerd. Die betaling moet toch gebeuren en die verhouding moet dus ongeveer gelijk zijn.

Ik spreek over vastleggingen en ordonnanceringsen zonder de personeelskredieten. Ik heb de personeelskredieten eruit gelaten want daar is het duidelijk. Daar komen de vastleggingen – 5,7 miljard euro – overeen met de ordonnanceringsen van 5,7 miljard euro. Daar is dus zowel vastgelegd als geordnanceerd. Men kan uiteraard zijn eigen personeel niet zonder middelen laten. Dat is nogal duidelijk. Daar zijn de kredieten gelijk.

Het gaat echter over de primaire uitgaven...

01.28 Minister Freya Van den Bossche: U hebt dat wel gedaan. U hebt wel de beslissing genomen om niet in december te betalen en naar januari door te schuiven. Dat was uw partij als ik mij niet vergis.

01.27 Carl Devlies (CD&V): À mes yeux, le tableau des ordonnancements comporte quelques zones d'ombre. En l'absence d'explications, les pourcentages ne signifient pas grand chose. S'agit-il d'ordonnements par rapport à des engagements ou par rapport à des crédits budgétaires? À la page 170, je constate par ailleurs une disparité notable entre les crédits d'engagement et les crédits d'ordonnement. D'après mes calculs, on note une différence de pas moins de 3,4 milliards d'euros entre les deux. En d'autres termes, certains montants engagés n'ont pas été ordonnés. Cette différence révèle bien entendu des défauts de paiement de la part de l'État. Car en définitive, tout montant engagé doit être ordonné. Si les deux montants correspondent pour les crédits de personnel, ils divergent en ce qui concerne les autres paiements.

01.28 Freya Van den Bossche, ministre: N'est-ce pas un gouvernement auquel participait le

parti de M. Devlies qui a décidé en son temps de payer les fonctionnaires non en décembre, mais en janvier?

01.29 Carl Devlies (CD&V): Het gaat over de eerste negen maanden ... Mevrouw de minister, het gaat over uw eigen document. Het gaat over de eerste negen maanden van het jaar, tot en met september, en niet over de maanden december en januari. Dat staat op pagina 170 van uw algemene toelichting. Ik zie daar een verschil van 3,4 miljard. Ik denk toch dat ik die vraag mag stellen. Waar zit dat verschil van 3,4 miljard? Ik denk niet dat Wilfried Martens of Leo Tindemans verantwoordelijk zijn voor die 3,4 miljard.

01.29 Carl Devlies (CD&V): Ma question ne porte nullement sur le mois de décembre mais concerne les neuf premiers mois de l'année. J'observe à cet égard une différence de 3,4 milliards d'euros. Je ne pense pas qu'on puisse en imputer la responsabilité à MM. Leo Tindemans ou Wilfried Martens.

01.30 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb ook nog opmerkingen over het Egmontpact, maar ik weet niet of het daarvoor nu het goede moment is. Ik was daar ook bij. En ik wil ook nog iets zeggen over het algemeen stemrecht. Ik was daar ook bij betrokken.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De behandeling van de vragen en interpellaties eindigt om 15.08 uur.

Le développement des questions et interpellations se termine à 15.08 heures.